

“...Yüksəyə, daha yüksəyə!...

Bu ucaltığa səndən qabaq heç kəs qalxmamışdı...

Amma onlar da bu gün sənirlədirlər, sənlə uçurlar,

sənin bu səma yolunda onların da izi var.

Yolun uğurlu olsun!...”

... Filmin baş qəhrəmanı Kamilin dilindən söylədiyi bu monoloq bitir və gözlərimin önündə filmin son kadrıdır - Kamilin hərbi təyyarədə şahin kimi süzdüyü əngin səmalar, aşağıda dənizə tərəf uzanıb gedən insan məskənləri, dalğalı dəniz, Xəzərin zümrüd rəngli yaxasını naxış tək bəzəyən Neft Daşları və xəyalımı sonsuzluğa qədər alıb götürən ecazkar musiqisi...

“TORPAQ, DƏNİZ, OD, SƏMA” *bədii filmi* bax beləcə tamamlanır...

Ekranla illərdən bəri belə məqamlarda gözüümüz öyrəşmiş “Filmin sonu” kəlmələri donub qalır və mən ömrü cəmi bir neçə saniyə olan iki kəlməyə baxa-baxa hiss edirəm ki, bu, filmin efrədəki sonudur, mənim düşüncələrimdə isə bayaqdan bəri seyr etdiyim təsirli bir *həyat hekayətinin* davamı hələ indi başlanır...

Bu düşüncə bir az da uşaqlığıma xatırladır...

Qəribə xasiyyətim vardı, uşaq vaxtı: oxuduğum bir kitab, baxdığım bir film çox xoşuma gələndə o, başa çatandan sonra da xəyallarımda onun davamını düzüb-qoşmağa çalışırdım, günlərlə bu düşüncəyə qapılıb qalırdım, uşaq təxəyyülümlə sevimli qəhrəmanların gələcək həyatlarını təsvir etməyə cən atardım, onları özümün də yaşadığım, içində dolaşdığım həyata gətirirdim.

Beləliklə, uşaqlıq xəyallarım xoşladığım filmlərin, bədii kitabların heç zaman bitməyən və o filmləri, o kitabları mənim üçün başa çatmağa qoymayan uzun-uzun epiloqları ilə dolu olardı.

İndi fikirləşirəm ki, illər sonra böyüyüb əlim qələm tutandan sonra Söza könlü verməyimin bir səbəbi də yaqin, ele o qəribə xasiyyətətim olub...

Bu film Anarın 4 novellasının motivləri əsasında lentə alınıb.

Elə film özü də 4 novella-mahnıdan ibarətdir: **Torpaq, Dəniz, Od, Səma...**

Adlar rəmzi mənə kəsb edir. Elə filmdəki kiçik dənişkənlər kənddə bir-birinin davamı olan və bir-birini əvəzləyən 4 nəslin müxtəlif dövrlərlə əlaqədar taleləri də rəmzi səciyyə daşıyır.

İnsanları zamandan, yaxud zamanı insanlardan keçirən belə əsərlər, nədənsə, həmişə adama maraqlı gəlir.

“**Torpaq, dəniz, od, səma**” filmində baş verənlər mif deyil, aramsız əsən zaman fırtınasının kiçik bir kənddə yaşayan insanların misalında ümumən bir xalqın tarixinin 4 ardıcıl mərhələsində, 4 nəslinin həyatında yaratdığı dəyişikliklərdir.

Bu dəyişikliklər yəne də ssenariyə oldugu kimi eyni rəmzlərdən - **Torpağın, Dənizin, Odu, Səmanın** rənglərindən keçir.

Bu dörd rəmzin, dörd rəngin vəhdətinin yaratdığı təsvir, mənim üçün ele Azərbaycanı özü deməkdir.

Və mən bu rəmzlərin rəngi ilə, o rəmzlərdən təsirlənən təxəyyülümün gücü ilə, əslində, Vətənin - Azərbaycanın keçmiş, bu gün və gələcəyin əhatəsindən ucalan rəsmi cizmağa cən atıram...

TORPAQ...

Bu sözdəki qüdrətə və cazibə qüvvəsinə hər zaman heyrlənmişəm...

Torpağın bir də vətən, yurd, ocaq, dövlət üzü var, üzərində dalğalanan müqəddəs bayrağınin kölgəsində köks dolusu qürura çevrilməyi var.

Uzun illər əvvəl Heydər Əliyev şəxsiyyəti təfəkkürümüzdəki Ana Vətən anlayışını konkretləşdirib açıqlaşdırdı, Azərbaycanda milli şüuru oyandırmaqla, respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı naminə gördüyü işlərə, vətəndaşlarda milli təəssübkeşlik hissinin formalaşmasından ötrü apardığı məqsədyönlü fəaliyyətlə üzərində dolaşdığımız torpaqların bizim əsas vətənimiz olduğunu anladı.

Biz Azərbaycanı bir də Heydər Əliyev kimi böyük şəxsiyyətlər yetirmiş doğma məmləkət misalında sevdik.

Azərbaycan və Heydər Əliyev adları ilə hər yerdə qürurlandıq, Ana Vətənin hüddüdlərindən kənarda özümüzü həmişə bu adlarla nişan verdik və bu adların hələsində şəxsimizə daim böyük hörmət gördük.

Gün gəldi, Azərbaycan adlı bu bir parça müqəddəs torpaq azadlıq işığına çıxdı, üzərinə üç rəngli, ayıl-ulduzlu bayrağımız dalğalandı, özü-öz təaleynin, özü-öz halal sərvətlərinin sahibinə çevrildi.

Və bu torpaq bizim üçün qəlbimizdəki istiqlal qüruru ilə bahəm, yağı düşmənin işğalına məruz qalan, elləri yağmalanan, ocaqları söndürülən, yaşıl-yaşıl otlarına, əlvan-əlvən çiçəklərinə şəhidlərimizin qanı çilənən, təkənən, dörd bir yandan kəmərləşmələri üzərinə gələn yaralı, nisgilli döşəmə məkanın acıları ilə də dəyərli oldu.

Vətəni yaraları ilə bağırmıza basdıq, acılarını göz yaşlarımızla, qəlbimizin hərərətini ilə ovutmağa çalışdıq.

Və ele o anlarda həyatımızın bu ən dəyərli cəvahirini tarixin qasırğalarında itirmək, onu param-parça bir halda görmək qorxusunu iliklərimizə qədər hiss etdik. O çətin anlarda Azərbaycanı tufanlardan qoruyan, yurdu tar-mar olub küllü göyə sovrulmaqdan hifz edən, ücrəngli bayraq altında ölənən, dövlətin bütövlüyünü saxlayan, insanların vahid əməl, ideologiya, dövlətçilik işığı ətrafında toparlayan qüvvə, qüdrət yəne də Heydər Əliyev şəxsiyyəti oldu.

Heydər Əliyev bu torpaqlara xeyir-bərəkət gətirdi, torpağı özünün əsl sahibinə - kəndliyə ərməğan etdi, sinəsi qabar bağlayan, toxuma, suya həsrət torpaq insan əlinin hərərəti, tumarı ilə yənə pələ kimi yumşaldı, yaşılandı, bərrin-bəhrəsini əsirgəmədi, onu sevgisi ilə dənəvərləyən, hər qarışının qayğısını çəkən insanları dirildib dirçəltidi, tək nəsinin, süfrəsini halal ruzi ilə doldurdu.

Azərbaycan öz milli hədəflərinə doğru yürüdükcə, torpaq da bərəkətləndi, insanlarımızın əllərini sevindirdi, üzəridə aparılan böyük quruculuq proseslərini peyğəmbər süfrəsi kimi açıb tökdüyü bitib-tükənmez sərvətləri ilə töhfələndirdi.

TORPAQ, DƏNİZ, OD, SƏMA VƏ...

ŞƏXSİYYƏT

Azərbaycan bu tarixdə bütünləşdi, bütövləşdi.

Ordumuz bu qələbəni təkəcə bir ölkə, bir xalq, bir Vətən adına qazanmadı, həm də bəşəriyyətin ən ali dəyərlərindən olan ədalətin zəfəri kimi tarixə yazdı.

Azərbaycan torpaqlarını illərdir işğal altında saxlayaraq, bir milyondan artıq macburi köçkünümüzü öz yurduvalarına həsrət qoyaraq ədalət meyarlarını pozan düşmənin üzərindəki böyük üstünlüyü ilə, haqlı olanın əvəl-axır qalib gələcəyini göstərdi.

İşğal altındakı rayonlarımızın mühəribə yolu ilə düşməndən təmizlənməsinin cəmi iki-üç günün işi olduğunu, əgər aparılan sülh danışıqları, diplomatik cəhdlər bir səmərə verməzsə, Azərbaycanın öz hüquqlarına əsaslanaraq torpaqların hərbi gücü ilə geri alacağını sübut etdi.

Və dünya bu realılığa barışdı. Azərbaycan düşmənin bunnunu ovdu və bu haqlı addımını dünyaya da qəbul etdirdi.

Beynəlxalq qurumların, xarici ölkələrin son hadisələrə reaksiyalarından, təmas xəttindəki ağır məğlubiyyətdən başını itirmiş Ermənistan hakimiyyətinə istərik ovqatdan da bele sezlidi ki, indi dünya bu məsələyə münasibətdə haqlı və güclü olanın - yəni, Azərbaycanın yanındadır.

Beynəlxalq aləm daha illər əvvəlki kimi Azərbaycanın haqq səsinə qulaqlarını qapayə, sözümüzü, mövqeyimizi gözdərdi. Çünki indi bu, dünyanın ən sürətli inkişaf tempinə, geniş imkanlara malik ölkələrindən birinin, qlobal əhəmiyyətli layihələrin əsas təşəbbüsçüsünün, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin başlıca təminatçısının, ən nəhayət, nüfuzlu müstəqil dövlətin və onun bütün məsələlərlə bağlı öz fikri, öz sözü, öz mövqeyi olan, heç bir xarici güvənin daxili işlərimizə qarışmasına, bizi hansısa güzəştlərə sürükləməsinə yol verməyən Liderinin mövqeyidir!

Dağılıq Qarabağ münəqqəsi ətrafında yəşəyan son olaylar Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin bu qətiyyətli mövqeyinin zəfəridir.

Ali Baş Komandanımızın bu qətiyyətinə, Azərbaycan əsgərinin qəhrəmanlığından sarsılıb başını itirən Ermənistan artıq fərqindədir ki, ədalətsiz mövqeyindən, təcavüzkar siyasətindən əl çəkməyə qədər, bu torpaqda onun yeganə nəsibi ölüm olacaq.

Azərbaycan əsgərinin barmağı tətikdədir. Cəbhədəki ağır məğlubiyyəti sinirə bilməyən düşməni təmas xəttində təxribatlarını davam etdirir və hər etdiyi cəvabını alır.

Bizim vətəndaş olaraq elliklə içində bütünləşdiyimiz tarix davam edir. Pəncərələrdən, evyanlardan, avtomobillərdən yənə bayraqlarımız asılıb. Həmi coşqu içindədir, hər kəs həmi təmas xəttindəki sənərlərdən, həmi də diplomatik sənərlərdən yeni zəfər soraqları gözləyir.

Bu, bir xalqın qalibiyyət ruhudur!.. İndi bizim ən çox bu ruhu qorumağa ehtiyacımız var. Nədən bu ruhu hər firsətdə bürüzə verməyə, daha da qanadlandırmayaq?! Çox adı məqamları nəzə

rə almaqla edə bilərik bunu. Dövlət himnimizin sözlərini əzbərləyib, himnin səsləndirildiyi hər yerdə ürək dolusu oxumağımızla, evimizdə, iş yerimizdə dövlət atributlarını saxlamağımızla, Azərbaycan tarixinə, mədəniyyətinə aid nə varsa öyrənib, uca tutub, gələcək nəsillərə ötürməyimizlə vətəndaşlıq coşqusunu hər zaman diri saxlaya bilərik.

Bu - bir görüntü deyil, bu torpağın, bu tarixin, bu mədəniyyətin hər parçasının bize aidliyi duyğusunun ifadəsidir.

DƏNİZ...

Qarşıımızda Xəzərdir - dünyanın ən böyük gölü...

Mübaligəyə varmıram, zərər qədər də pafosla yazmıram: Xəzər Azərbaycanın çörək təşəbbüsüdür...

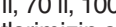
Və İSTİQLAL Abidesidir... Xəzər başlanğıcdır - inkişafın və əbədi müstəqilliyin təməl daşdır, möhkəm bünövrəsidir...

Xəzərin nemətləri Azərbaycanın intibahının rəhnidir, tərəqqimizin davamlılığının təminatçısıdır, insanlarımızın xoşbəxt yaşayışının səbəbkəndir.

Xəzərin nemətləri Azərbaycanın dörd bir yanının tikinti meydanına, quruculuq məkanına çevrilmişdir, dünyanın ən gözəl şəhərlərindən olan Bakının göz qamaşdıran təmətə, abadlaşan bölgələrimizdir, müasirləşən kəndlərimiz, möhtəşəm körpülərimiz, füsunkar saraylarımızdır...

Xəzərin nemətləri milli və təbii sərvətlərimizdir, müstəqilliyimizin əbədiyyatı, dönməzliyini qoruyan, möhkəmləndirən gücdür...

Bu, zəhmətin, fədakarlığın, alin terinin insanı hansı zirvələrə yüksəldə biləcəyini göstərən qüdrətdir...

Bunlar günümüzün gerçəkliyi, amma dünyanın əksidir...

Dünn - 40 il, 70 il, 100 il, iki əsr... öncə bu dəniz fəlakətlərimizin səbəbkarı idi...

Xəzər və onun nemətləri Azərbaycana əsərət bəxş edən, bir zülmət şahlığının caynağından digər şər imperiyasının əlinə keçməsinə zəmin yaradan savaşıqlar idi. Qara neftin qaragönlü Azərbaycanı idi...

Məhz o dahi ŞƏXSİYYƏT - tarixin qara gərdsini nura doğru döndərən Heydər Əliyev nefti də fəlakət mənbəyinə Azərbaycan xilas açarına çevirə bildi.

Hələ 40 il öncə imperiya istibdadının nəzarətindən yayınaraq görünən və görünməyən vasitələrlə Azərbaycan neftini Azərbaycan səvəti kimi millətinin və ölkəsinin yüksəlişinə yönəldti. Ən əsası, gələcək illərdəki istiqlal abu-havasını böyük müdrikliklə duydu və dənizin nemətlərini hələ o dövrdən müstəqillik illərinə hazırladı.

Heydər Əliyev Azərbaycanla yanaşı, bu dənizə də - Xəzərə də Qurtuluş, Sülh, Sabitlik gətirdi...

Heydər Əliyev Xəzəri Azərbaycanın müstəqilliyinə ən böyük təhdiddən ən güclü təminatçısına çevirə bildi.

Heydər Əliyev Xəzəri və onun nemətlərini nəhayət ki, Azərbaycan xalqının təbii səvəti kimi təsbit etdirdi. Xəzərin geosiyə

si mövqeyini və qlobal nüfuzunu onun coğrafi xəritədəki miqyasından qat-qat böyük, geniş etdi. Xəzəri azərbaycanlılar üçün qorxu və işğal zəminindən qürur mənbəyinə, sevgi və ehtiram rəmzinə çevirdi, güclü dövlətçilik qətiyyəti sayəsində bu müqəddəs dənizin dibindən çıxan təbii sərvətlərimiz indi dünyanı və Azərbaycanı dostluq kəmərləri ilə qovuşdurur.

Bu dənizin üstündəki nəhang estakadlarda Azərbaycan neftçiləri yeni şən-şöhrətli tarix yaradırlar.

İndi bu dənizin sahilində tikilən böyük port-liman qucağını açıb nəhang gəmilərin yüklərini yerbəyər edir. Bizə qonaq gələn turistlər bu dənizin sahillərində salınmış müasir bulvarlara gəzərək, gördükləri əzmətdən, möhtəşəmlərdən heyrt və təəcübülərini gizlədə bilmirlər.

İlham Əliyev üçün Xəzər doğmadır, əzizdir. Uşaqlığı, gəncliyi bu dənizin sahillərində keçib. Daha sonra Azərbaycanı ilk iş yerli də Xəzər, onun nefti ilə bağlı olub. O, Xəzərin Azərbaycan sektorunu qarış-qarış tanıyır, onun hər buruğunu, platformasını ziyarət edib. Xəzərin nemətlərinin istifadəsi üçün “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasında, bu çətin prosesin rəvan yola keçməsinə Heydər Əliyev ən yaxın silahdaşı, məsləhətçisi olub.

Azərbaycan Prezidenti kimi Xəzərin nemətlərinin dünyaya çatdırılmasında əfsanələri gerçəyə çevirib, Xəzəri neftə yanaşı, həm də qaz nəhəngi kimi tanıdıb, qəbul etdirib. Avropaya doğru uzanan neft və qaz kəmərlərinin müəllifi olub. Avropalılarnı evini Azərbaycan-Xəzər qazının hərərət, istiylili ilə təmin edib.

İlham Əliyev dörd bir tərəfdən gələn təzyiqlərə, təsirlərə sinə gerəkək Xəzəri təəssübünü cəkdiyi Müstəqil Azərbaycanın əmlakına, sevdili və arxalandığı xalqının müliyyətinə çevirib.

İndi Xəzərin sahilləri hamımızın sevimli yeridir. Bulvarın dəmir məhəccərinə söykənək Xəzərə baxıq, dincəlik, yüngülləşirək, ruhumuz şad olur... Amma əslində, Xəzərdə onilliklərdir bir dəyişiklik yox - həmin dalğalar, həmin xəzri mehi, həmin adalar...

Amma bulvardakı gəmilərin birinə əyləşərək, dəniz səyrinə çıxdıqda, bu dəfə Xəzərdən onun sahil xəttinə baxdıqda dəyişikliklərin hər ay, hər gün baş verdiyini gö

...Ümidliyə... Qürurluyuq...

Sevincimiz yərə-göyə sığmır...

Azərbaycan qarşısında yalnız yüksəlişlər görünür...

Və yeni ucaltığa doğru aparən yolda Vətənin bu günlərini arzularda, xəyallarında yaşamış ata-babalarımızın izi var, ruhları da bizimlədir.

Bu torpaq bizimdir, bini-bərəkəti ilə!

Bu dəniz bizimdir, qırqınlı ləpələri, bol sərvətləri ilə!

Bu od bizimdir, ürəklərə nur, dostlara işıq, düşmənin başına ələmək üçün!

Bu səma bizimdir, sabahı daha aydınlı etmək üçün!..

Bu torpağa, dənizə, oda, səmaya tapınan insanların - müstəqil Azərbaycanın hər bir vətəndaşının duası və nidası birdir!..

Nə yaxşı ki, Siz varsınız, cənab Prezident!..

Yolumuz açıq olsun!..

rürük. Və beləliklə, hər birimiz müstəqillik və quruculuq tarixinin şahidinə çevrilirik...

Bir baxın, dənizdən AZƏRBAYCAN - hamımızın sevdili Azərbaycan daha möhtəşəm, daha qüdrətli, daha məğrur görünür!..

OD...

Mənim təsvir etdiyim Azərbaycan mənzərəsində görünən od, ölkələrin, xalqların taleyində zəbana çəkan cəhənnəmlərin odu deyil!

Bu, öz xalqı, dövləti üçün döyünən sevgi dolu bir qəlbın odudur...

Ödlər Yurdunun Yer üzündə yayılan şöhrətidir, dünyanı, bizi sevan dostları Azərbaycana səsləyən, Vətənimizin cəlalını, abadlığını görüb fərehlənməyə dəvət edən müjdə tonqalidir.

İnsanlar arasındakı buzları əridən, toplumların bir-biri ilə soyuqluğundan, qarşıqlıq qovğalarından büzüşüb yumağa dönmüş tarixin qırışığını açan mədəniyyət ocağıdır, multikulturalizm, tolerantlıq ənənələrinin istisidir.

Bu od - Azərbaycandan Yer üzünün belli bir parçasına hərərət payı, gəndərən, həyata enerji verən, xoş niyyətləri hərəkətə gətirən güc qaynağıdır - Azərbaycanın neftidir, qazıdır.

Bu, yaxın-uzaq diyarlarda günahsız insanların başına ələnən oddan deyil, qəlbələri, könlülləri isdən, dünyanın hərərətini tənzimləyən, bəşəriyyətin başını uca edən oddur, dünyamızı qaranlıqlardan işığa doğru çıxaran yanar MƏŞƏLDİR...

SƏMA...

Mən Azadlığı həmişə səma kimi təəvvür etmişəm.

Başımızın üstündəki Vətən səması Azərbaycanın azadlığıdır, xalq olaraq, bu xalqın təmsilçiləri olaraq bizim hər birimizin özgürlüyümüzdür. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin bizim üçün yaratdığı azadlıqlardır: söz azadlığıdır, öz rəyini ifadə azadlığıdır, vicdan azadlığıdır.

Azərbaycan üzərindəki səma bu torpaqlardakı tolerantlıq mühitinə, milliyetindən, dilindən, dinindən asılı olmayaraq insanların bir-birinə sayğı bəsləməsinə, ekseriyyətin dini xurafat kimi deyil, məneviiyyət çəsməsi kimi qəbul etməsinə görə Tanrının öz bəndələrinə həmişə bir addım daha yaxın olduğu, içdən gələn duaların Tanrı dərghahına daha tez yetişdiyi bir yerdir.

Azərbaycan səması xeyir mələklərinin görüş yeridir!..

Və bu müqəddəs səmanın qorunmasında şahid olmuş qəhrəman şahinlərimizin ruhu qarşısında baş əyirik...

Azərbaycan üzərindəki səma sülhpərvəriyin rəngidir, əmin-amanlığın aydınlığıdır, bir insan üçün ən müqəddəs əməl, həyatın ən böyük dəyəri, mənəsi bu rəngi qorumaqdır, bu aydınlığa xələl gətirməkdir.

Azərbaycan səması dövlət bayrağıımızdakı üç rəngin - göyün, qırmızının, yaşilin təmsilində türkçülüynün, müsəlmanlıq və islami dəyərlərin ayıl-uldüzə xoşbəxtliklə qovuşduğu yerdir, Yer üzündə getdikcə qatılşan zülmətdən qurtuluş üçün ümmənin dünyamızın üzərinə düşən işıqdır.

Və ŞƏXSİYYƏT!...

Axı, həyatın bu dörd ünsürünə yeni mənə verən, onları Azərbaycan mənzərəsinin misilsiz gözəlliyinə, qüruruna, fərhinə çevirən bu qüvvə də var.

Şəxsiyyət! Bəli, məhz Şəxsiyyət!... Şəxsiyyətsiz Azərbaycan heç biri baş verməzdi!..

Şəxsiyyət qüdrətindən xali halda bu torpaqlar da qana boyanmazdı, bu dəniz göz yaşlarımızdan yaranmazdı, bu od özümüzü yandırıb yoxmazdı, bu səmadən üstünlüğe atəşlər yağmazdı?!..

Bu şəxsiyyət Heydər Əliyevdir!..

Əgər ötən əsrin 90-cı illərində tələyi-miz bu böyük dövlət adamının yox, başqasının əlində olsaydı, Azərbaycan da Torpaq da, Dəniz də, Od da, Səma da indi başqa rəngdə idi.

Bu şəxsiyyət İlham Əliyevdir!..

Əgər Heydər Əliyev 1993-cü ildə param-parça, dağınıq halından bir yere toparlamağa başladığı, əsl müstəqil dövlət kimi başdan qurub yaratdığı və 2003-cü ildən sonlarına tam qurulu, sahmanlı bir şəkildə gətirdiyi Azərbaycan dövlətinin özündən sonra İlham Əliyevin güvənlı ələrinə əmanət etməsəydi, bu gün tarixinin ən qüdrətli çaqlarına şahidlik etdiyimiz Azərbaycan bu Azərbaycan olmayacaqdı.

Nə yaxşı ki, bu gün məmləkətimizdə Torpağın, Dənizin, Odu, Səmanın harmoniyasını öz qüdrəti, qətiyyəti, Vətənə, xalqa sevgisi ilə, iş-güclü ilə tamamlayan ŞƏXSİYYƏT var, ŞƏRKƏRDƏ var...

Bu böyük ŞƏXSİYYƏTİN, cəsur ŞƏRKƏRDƏNİN, güclü Ali Baş Komandanın qətiyyəti sayəsində bir neçə gün ərzində əldə edilən hərbi uğurlar artıq hamımızın qürur mənbəyinə, güvənc yerinə çevilib.

Həmi ayaq üstündə, qələbə əzmindədir, Ali Baş Komandanın əmrini gözləyir!..